Hagai - comentarii William Kelly

Hagai a fost primul profet de după captivitate. Mărturia lui este foarte simplă. Cu toate acestea, vom vedea că Duhul lui Hristos a lucrat în el la fel de hotărât ca în toți ceilalți profeți și i-a dat un caracter deosebit. El mărturisește despre gloria viitoare a Domnului Isus și, în același timp, el se preocupă la fel de mult, cu starea rămășiței care se întorsese din Babilon. „În anul al doilea al împăratului Darius, în luna a şasea, în ziua întâi a lunii, cuvântul lui Yahve a fost prin profetul Hagai către Zorobabel, fiul lui Şealtiel, guvernatorul lui Iuda, şi către Iosua, fiul lui Ioţadac, marele preot, zicând: Aşa vorbeşte Yahve al oştirilor, zicând: Poporul acesta spune: «N-a venit timpul, timpul pentru reconstruirea casei lui Yahve!»“ Aceasta este o scuză obișnuită – o lipsă de preocupare față de gloria Domnului sub pretextul că încă nu a venit timpul Lui. Exact același pretext îl găsim și acum și la fel este atitudinea față de venirea Domnului Isus – scuza că nu a venit timpul ca gloria Lui să pună toate lucrurile în ordinea cea bună prin puterea divină. De aceea mulți se lasă purtați de confuzia morală și de lucruri care nu sunt în regulă și se depărtează în prezent de voia lui Dumnezeu.

Inevitabil, există doar două alternative: fie ne ocupăm de lucrurile Domnului, fie de ale noastre. Apostolul a considerat necesar să numească această rădăcină a răului când a scris unei adunări deosebit de viguroase și supuse cuvântului, și anume bisericii din Filipi. Erau acolo unii care manifestau – ceea ce, vai! este un simptom foarte obișnuit printre creștini – o inimă care nu avea interes în față de lucrurile altora, mai ales față de cele ale lui Hristos. Așa se face că lor le-a scris: „toți caută cele ale lor, nu cele ale lui Isus Hristos“ (2.21). Având-l pe El înaintea ochilor, apostolul arată că, atunci când ziua lui Hristos este înțeleasă și aplicată așa cum se cuvine, ea are putere pentru a contracara egoismul inimilor noastre, tratându-l fără cruțare, punând preocupările zilelor noastre în lumina acelei zile.

Hagai face același lucru. Nimeni nu scoate în evidență în mod mai accentuat care era atunci datoria israelitului și nimeni nu ne pune înainte într-un mod mai constant lumina viitoarei împărății a lui Yahve. Acestea nu trebuie puse în opoziție una cu cealaltă, ci, cu cât credem mai mult în venirea Lui, cu atât mai mult vom fi mai serios preocupați să nu se găsească la noi nimic care să nu fie în acord cu venirea Lui. Astfel, când ei spuneau: „N-a venit timpul, timpul pentru reconstruirea casei lui Yahve!“ profetul le-a spus: „Pentru voi este timpul să locuiţi în casele voastre îmbrăcate cu lemn, când casa aceasta stă pustiită?“ Aceasta arată, cu siguranță, faptul trist că ei nu se gândeau la gloria lui Yahve, iar faptul era și mai dureros având în vedere că începuseră bine. Nu întotdeauna fuseseră la fel.

Ezra este strâns legat de profetul nostru deoarece cartea lui este o istorie care are templul ca subiect central, după cum Hagai are, în mod evident, același subiect central: casa lui Yahve. Neemia, după cum era și firesc, s-a ocupat mai mult de starea cetății în general și de starea poporului. În cartea Ezra ni se spune că, atunci când s-a întors rămășița, primul lucru pe care l-au făcut a fost acela că au așezat altarul pe temelia lui. În Ezra 3 citim: „au pus altarul pe temelia lui, pentru că teama era peste ei din cauza popoarelor acelor ţări“. Aceasta este deosebit de frumos. Asupra celor spirituali teama nu are efectul de a-i determina să se apere prin mijloace omenești, ci de a-i face să-și îndrepte inimile către Yahve. Ei L-au așezat pe El între ei și pericolele dinspre vrăjmașii lor. „Şi au înălţat pe el arderi-de-tot lui Yahve, arderile-de-tot de dimineaţă şi de seară. Şi au ţinut sărbătoarea Corturilor după cum este scris şi au înălţat arderi-de-tot, zi de zi, după număr, după rânduială, după cerinţa fiecărei zile; şi, după aceea, arderea-de-tot neîncetată şi cea de la lunile noi şi cea de la toate sărbătorile lui Yahve“. Aceasta era cu atât mai remarcabil cu cât „temelia templului lui Yahve nu fusese pusă încă“. Găseau un pretext bun pentru amânare dacă inima lor nu ar fi fost pentru El. Dacă ar fi continuat așa! Dar este un lucru destul de obișnuit ca omul să înceapă în Duhul și apoi să sfârșească în carne. Aceasta este exact ce s-a întâmplat cu rămășița lui Israel! Dar ei măcar au avut începutul prin Duhul. Hagai le-a reproșat că au continuat în carne. Ei nu și-au continuat umblarea potrivit începutului strălucit. După ce au jertfit lui Yahve pe altar ei nu s-au mai îngrijit de templul lui Yahve ci s-au ocupat de ale lor. Prin urmare, profetul le arată care au fost consecințele acelor căi. Unde era binecuvântarea în lucrurile lor? Să fie că ajunseseră să fie descurajați din cauza dificultăților de pe cale?

Nu era numai aceasta, ci ei erau preocupați mai ales cum să se instaleze cât mai bine în lume. Aceste două aspecte se asociază întotdeauna. Cât timp au privit spre Yahve au găsit binecuvântare și siguranță, dar de îndată ce Yahve nu le-a mai acoperit tot orizontul, nu numai că au văzut vrăjmașii, ci au și găsit motive rezonabile pentru a se așeza. Altarul era o admirabilă mărturie a credinței lor. Înainte de a începe construirea templului, și pe parcursul construcției, altarul a fost pe temelia lui, ca primul lucru la care s-au gândit, o caracteristică frumoasă la iudeii care se întorseseră, dar puterea lor spirituală nu a evoluat în mod potrivit.

Ei și-au permis să facă din acel altar un substituent pentru templu. Să presupunem că anumite persoane au arătat o dorință și un zel pentru a ieși din formele omenești spre a se strânge laolaltă numai în numele Domnului. Dacă aceste persoane s-ar limita numai la a ieși dintr-un cadru organizat și nu ar continua însușindu-și învățăturile pozitive ale Duhului și cele cu privire la voia Domnului și nu al lăsa loc ca Dumnezeu să lucreze potrivit cu cuvântul Său, o asemenea situație ar corespunde celei prezentate aici, adică la aceea că ei ar fi satisfăcuți numai cu faptul că se pot strânge laolaltă ca ucenici. Mulți au avut tendința să rămână numai cu atât și să aibă aceasta ca finalitate, nu a fi strânși în numele Domnului, ceea ce ar lăsa o deschidere pentru tot ce este de la Dumnezeu, pe când numai strângerea lor laolaltă în calitate de creștini lasă destul de multe grade de libertate deoarece nu se pune problema că Domnul trebuie glorificat. Orice nu exersează sufletele în relația cu Hristos nu este decât o slabă mângâiere. Simpla strângere ce ucenici poate fi doar o eliberare de ceea ce este rău în mod cert și de ceea ce este condamnat clar de cuvântul lui Dumnezeu, dar numai separarea de aspectele negative, dacă nu caută gloria lui Dumnezeu, nu poate satisface sufletul reînnoit prin har. Deci, cu toate că altarul a fost foarte bun la locul lui și la timpul lui, prin relația în care Israelitul tindea să rămână, altarul ajunsese să fie o piedică. Nu exista nici o îndoială că era altarul lui Yahve, dar era așa în legătură cu ei deoarece le satisfăcea necesitățile lor cele mai urgente. Nu spunem că aceasta nu era bine și că nu era frumos să vedem sufletele pornind de la nevoia lor reală deoarece nu există nimic mai periculos decât să te străduiești să atingi un obiectiv grandios fără să realizezi care îți sunt necesitățile cele mai profunde. Dar acea credință care se pleacă simțind adevăratele noastre lipsuri așa cum le vede Dumnezeu nu se va opri numai acolo, ci va continua să fie atrasă și încurajată, de harul lui Dumnezeu, să se gândească la ce se cuvine pentru gloria Lui. Aceasta este ceea ce s-ar fi cuvenit să fi făcut rămășița. Faptul că, în har, Domnul a găsit plăcerea de a le îngădui să aibă altarul, care era prima necesitate a unui israelit, pentru ca pe el să aducă arderile de tot și să fie primit de Yahve, ar fi trebuit să îi încurajeze să nu lase nimic neîmplinit și să se depună eforturi, cu toate dificultățile, spre a finaliza templul lui Yahve. Ei nu au făcut așa, iar consecința a fost această letargie și limitarea la ceea ce satisfăcea numai necesitățile lor cele mai stringente, iar orientarea eforturilor lor spre propriile lor case L-a determinat pe Domnul să dea curaj vrăjmașilor să se ridice, să privească cu invidie și să intervină căutând să-i determine pe stăpânii persani să ia măsuri împotriva lor.

Această necredință aduce întotdeauna exact lucrurile de care ne e groază. Nu era ceva anormal ca iudeilor să le fie teamă de vrăjmașii care îi pândeau, dar se cuvenea ca ei să privească la Yahve. Acolo unde este încredere sinceră în Domnul au lor răsturnări de situații uimitoare, iar vrăjmașii se înspăimântă și de cei mai slabi oameni care au credință în Dumnezeul cel viu. Vedeam aceasta la Israeliți atunci când se apropiau de țară: Rahab spunea adevărul când vorbea despre frica tuturor celor din Ierihon. Ea a mărturisit că, deși aveau ziduri înalte, cananiții tremurau din cauza acelor israeliți disprețuiți. Așa vedem și aici, la străinii implantați în Samaria și guvernatorii lor, eforturi pentru a păzi cu cea mai mare grijă acea mică rămășiță. Aceasta îi alarma pe iudei, dar ei nu trebuiau să se înfricoșeze dacă Îl aveau pe Yahve înaintea ochilor lor. Când inima se depărtează de El, aceasta nu numai că ne scade zelul pentru Domnul, ci ne și face să preferăm să ne îngrijim de noi înșine în loc ca El să fie Acela care se îngrijește de noi.

De atunci, lucrările la casa lui Dumnezeu puteau fi cu ușurință amânate pentru un timp mai favorabil și nevoile lor ca oameni – legate de a avea case cu acoperiș - deveneau urgente. „Pentru voi este timpul să locuiţi în casele voastre îmbrăcate cu lemn, când casa aceasta stă pustiită? Şi acum aşa zice Yahve al oştirilor: «Luaţi aminte la căile voastre. Aţi semănat mult şi adunaţi puţin; mâncaţi, dar nu vă săturaţi; beţi, dar nu vă îndestulaţi cu băutură; vă îmbrăcaţi, dar nimănui nu-i este cald»“. De asemenea dezamăgire cruntă au parte întotdeauna cei care sunt ai lui Dumnezeu când trăiesc pentru ei înșiși în loc să se încreadă în El, care se îngrijește cu fidelitate de cei credincioși în toate privințele. „Şi cine câştigă un salariu îl pune într-o pungă spartă“. Inima egoistă avea numai necazuri în toate. În har este o altă chemare să-și cerceteze căile. Prima a fost pentru a-i mustra, cea de-a doua pentru a-i îndemna. „Aşa zice Yahve al oştirilor: «Luaţi aminte la căile voastre! Suiţi-vă la munte şi aduceţi lemn şi construiţi casa! Şi Eu Îmi voi găsi plăcerea în ea şi voi fi glorificat», zice Yahve. «Vă aşteptaţi la mult şi, iată, a fost puţin; şi când l-aţi adus acasă, Eu l-am suflat. Pentru ce?» zice Yahve al oştirilor. «Din cauza casei Mele care stă pustiită, în timp ce voi alergaţi fiecare pentru propria lui casă»“.

Nu cunosc nimic mai emoționant decât sentimentul lui Yahve că este neglijat de poporul Său nevrednic. Sigur că nu măreția pietrelor era ceea ce se potrivea stării de atunci a rămășiței și Yahve nu se plângea că acea casă era inferioară celei pe care o zidise Solomon, ci El simțea indiferența lor. Noi știm, sau s-ar cuveni să știm, că nu se pune problema că El ar avea nevoie de vreo lucrare a mâinii omului pentru gloria Lui, dar El este extrem de sensibil când inima omului nu este pentru El. Realitatea este că gloria Domnului este asociată cu binecuvântarea poporului Său. Nu poți face altă slujbă mai bună pentru un suflet decât aceea de a-i umple inima cu Domnul. Orice altceva are, în cel mai bun caz, aspecte negative, indiferent cât de valoros ar fi.

Fără-ndoială, aplicația lui Hagai în zilele noastre este izbitoare sub mai multe aspecte. Chemarea adresată lor pentru a se ocupa cu numele lui Yahve și casa Lui și gloria Lui, nu numai în ansamblul ei, ci cu toate instrucțiunile ei detaliate, are o minunată aplicație în zilele noastre, dar nimic nu este mai important decât modul în care Domnul prețuiește dăruirea sfinților Săi pentru El și închinarea adusă Lui.

Ni se arată apoi că falimentul era mult mai profund decât rezulta numai din împrejurări. Ceea ce este și mai remarcabil este faptul că Dumnezeu nu Își mai avea tronul în Israel, dar nu relaxa deloc guvernarea Lui morală. Trebuie să fim atenți la aceasta. Nu mai exista un tron regal în Numele Lui care să fie o mărturie înaintea națiunilor. Acel tron fusese desființat. Tronul lui Yahve nu mai era în Sion și nu mai era nicăieri altundeva pe pământ în acel timp, cu toate că El nu a renunțat la scopurile Sale în legătură cu tronul, dar El continua să guverneze sub aspect moral. Aceasta ne este prezentat acum în mod clar. „De aceea“ – așa începe El cu ei - „deasupra voastră, cerurile îşi opresc roua şi pământul îşi opreşte rodul. Şi am chemat o secetă peste ţară şi peste munţi şi peste grâu şi peste must şi peste untdelemn şi peste ce dă pământul şi peste om şi peste vite şi peste toată lucrarea mâinilor voastre“. Yahve era acela care calamita toate lucrările lor egoiste. Așa trata El necredința rămășiței revenite și neglijența care decurgea din aceasta. Nu pentru că nu îi iubea, ci tocmai deoarece îi iubea. „Domnul îl disciplinează pe acela pe care-l iubeşte şi biciuieşte pe orice fiu pe care-l primeşte“ (Evrei 12.6). Când Domnul lasă pe cineva să continue fără a fi mustrat acesta este un semn evident și sigur că orice legătură practică a fost întreruptă – dacă va fi existat vreodată vreo legătură - și că El se leapădă de acea persoană cel puțin pentru un timp. De aceea pedepsele care se abăteau asupra iudeilor erau dovada – e drept că o tristă dovadă – că ochii Săi erau asupra lor și că El simțea neglijența lor și că aceasta Îi displăcea – sigur că în fidelitate divină, dar totuși în guvernare – eșecul poporului Său în a se ocupa cu gloria Lui.

Cu toate acestea, Yahve a binecuvântat atunci mărturia profetului Său, Hagai. „Şi Zorobabel, fiul lui Şealtiel, şi Iosua, fiul lui Ioţadac, marele preot, şi toată rămăşiţa poporului au ascultat de glasul lui Yahve, Dumnezeul lor şi de cuvintele profetului Hagai, după cum l-a trimis Yahve Dumnezeul lor; şi poporul s-a temut înaintea lui Yahve. Atunci Hagai, solul lui Yahve, a vorbit prin mesajul lui Yahve către popor“. Cred că este un mare har să vedem cum Dumnezeu se îngrijește în mod special în zile de slăbiciune. Nu știu ca vreun alt profet până la el să fie numit „solul lui Yahve“. Hagai este cel mai mic dintre profeții de după captivitate din punct de vedere al întinderii mesajului său și primul dintre ei sub aspect cronologic, dar el este acela care primește acest nume ce conferă o onoare deosebită. Oamenii nu l-ar fi ales niciodată pe el pentru a acorda acest titlu. Criticii care vorbesc despre Hagai spun că el este cel mai blând în ceea ce privește stilul și cel mai prozaic dintre profeți, dar, cu toate acestea, el era solul lui Yahve. Înțelepciunea oamenilor este nebunie, iar „nebunia lui Dumnezeu“ – potrivit aprecierii oamenilor – „este mai înțeleaptă decât oamenii“ (v. 1 Cor. 1.25). Tocmai profetul care spune despre lucrurile cele mai simple – despre casele lor cu acoperiș, despre semănatul lor și despre pungile lor găurite, adresând cele mai obișnuite apeluri, după cum am spune noi, este totuși solul lui Yahve.

Sunt convins că acest principiu este la fel de valabil acum. Se poate vedea aceasta în prevederile Domnului nostru din Matei 18, unde îi avertizează pe ucenici cu privire la pietrele de poticnire. Și știm bine cât de mult s-a dovedit a fi așa, cum ceea ce era odinioară liber și înainta mult deasupra apelor a naufragiat și s-a făcut bucăți. Știm bine cum mărturia creștinătății a dispărut demult și că acum creștinătatea în ansamblu a devenit sediul puterii lui Satan. Acum mărturia adevărului este cât se poate de părtinitoare și până și ceea ce este sănătos și bun este transmutat pentru a sluji mândriei omului și nu gloriei Domnului prin despărțirea de lume, iar consecințele sunt de așa natură încât nu putem susține că starea prezentă a casei lui Dumnezeu este ceea ce trebuie în așa fel încât un necredincios să poată fi convins, când el găsește cele mai bune arme tocmai în mulțimea de lucruri din creștinătate care sunt contrarii Noului Testament. Cine are o gândire spirituală poate, cu siguranță, înțelege lucrurile în pofida confuziei și poate vedea în situația actuală o confirmare a avertismentelor divine. Dar aceasta nu împiedică ceea ce iese cel mai mult în evidență și are cele mai mari pretenții folosindu-se de numele lui Hristos să fie cel mai departe de adevărul lui Dumnezeu. Ca urmare a acestui fapt sunt multe lucruri care pun în încurcătură sufletele sincere, ceea ce consider că ar trebui să ne facă să avem multă grijă pentru asemenea suflete. Însă, mai presus de orice, Dumnezeu dă mângâiere celor care Îl iubesc pe Hristos și biserica. El S-a gândit dinainte să ofere resurse pentru zile cu dificultăți și zile de slăbiciune, când oamenii ar putea fi înșelați cel mai mult. Astfel, avem un exemplu pentru această grijă a Domnului în cazul în care nu ar fi mai mult de doi sau trei strânși laolaltă pentru numele Domnului într-un anumit loc prin aceea că El Însuși a spus: „acolo sunt Eu în mijlocul lor“. Ce poate lipsi acolo unde este prezent El? Sau

cumva mulțimea amestecată îi va determina să disprețuiască această hrană proastă chiar și pe aceia care s-ar cuveni să știe mai bine? A ajuns mana să fie dezgustătoare? Ne fac vechile obiceiuri ale Egiptului să jinduim după oale cu carne și usturoi? Nu știu unde altundeva găsim o mai clară expresie a angajamentului Său pentru adunare chiar dacă acea adunare este compusă din numai „doi sau trei“.

Un principiu similar vedem și în Epistola lui Iuda. Decăderea mărturiei creștine este prezentată acolo într-un mod mai grav decât în orice altă parte din Noul Testament. „Vai de ei!“ spune el, „pentru că au mers pe calea lui Cain și s-au dedat rătăcirii lui Balaam pentru răsplată și au pierit în răzvrătirea lui Core“. Dar aceeași epistolă spune: „Dar voi, preaiubiților, zidindu-vă pe credința voastră preasfântă, rugându-vă prin Duhul Sfânt, păstrați-vă în dragostea lui Dumnezeu“. Acesta este singurul loc în Noul Testament în care credința noastră este numită „preasfântă“ și cred că Duhul a găsit potrivit să folosească un asemenea calificativ pentru ca să ne păzească de tendința de a minimiza importanța credinței văzând dificultățile și starea lucrurilor și vremurilor. Oamenii au sentimentul vag că întreaga creștinătate este în încurcătură. De aceea, în fața unor asemenea încurcături, există tentația de a abandona fidelitatea față de voia Domnului acolo unde calea este greu de urmat și o asemenea umblare ar implica mari costuri sub toate aspectele. În zile de laxitate noi trebuie cel mai mult să ținem în mod neabătut adevărul lui Dumnezeu. Singurul lucru asupra căruia nu trebuie să admitem nici un compromis este numele lui Hristos. Suntem chemați să luptăm nu pentru numele nostru și onoarea noastră, nici pentru vreun alt lucru de pe pământ sau pentru vreo relație pământească și cu atât mai puțin suntem chemați să ne opunem altora, ci să luptăm pentru numele Lui și suntem chemați să fim neclintiți și inflexibili în chestiunile de credință. De aceea îndemnul: „zidindu-vă pe credința voastră preasfântă, rugându-vă prin Duhul Sfântd, păstrați-vă în dragostea lui Dumnezeu, așteptând îndurarea Domnului nostru Isus Hristos pentru viaţă eternă“. Cred că nici solemnitatea, nici mângâierea pe care o aduc în zilele noastre aceste cuvinte nu sunt exagerate. Noi nu trebuie să devenim laodiceeni; nu trebuie ca, din cauza că multe lucruri intervin pe terenul unde trebuie să se manifeste credința, să ajungem să spunem că adevărul, sfințenia și dragostea nu mai au nici o speranță, ci să ne zidim în credința preasfântă și să ne păstrăm în dragostea lui Dumnezeu. Nu trebuie să ne lăsăm antrenați în decăderea creștinătății, ci, cu atât mai mult, prin harul lui Dumnezeu, să ne ridicăm și, dacă nu avem altceva cu care să ne lăudăm, să ținem cu tărie credința aleșilor lui Dumnezeu care lucrează prin dragoste. Aceasta este ceea ce suntem datori față de Hristos și față de biserică, cu atât mai mult în condițiile dificile și care prezintă pericole, și aceasta nu numai pentru sufletele noastre, ci pentru El, care a murit pentru noi și care va veni să ne ia la El. Și atunci vom gusta dulceața aprobării Lui indiferent cât de mult ne vor fi vorbit de rău alții din cauza numelui Său. Fără-ndoială, nu are valoare nimic care nu se bazează pe Fiul lui Dumnezeu, care este obiectul credinței și singurul test al credinței pure și autentice.

Sunt minunate resursele pe care Noul Testament le oferă pentru zile întunecate, astfel încât, fără a exagera, biserica are întotdeauna resurse. Să vă ilustrez ceea ce vreau să spun: în zilele apostolilor, Dumnezeu s-a îngrijit ca sfinții săi apostoli să recunoască ceea ce unii oameni numesc dezordine, dar, în fapt, este lucrarea Duhului Sfânt și este sigur că oamenii trebuie să fie atenți să nu meargă prea departe când este vorba despre Duhul Sfânt. Scriindu-le tesalonicenilor, apostolul a făcut apel la sfinți ca ei să-i recunoască pe aceia care se osteneau și îi conduceau în Domnul. Probabil că ei înșiși erau surprinși că Domnul le acorda atâta importanță. Așa și aici, deși pe alt temei, Hagai este numit solul lui Yahve. La Isaia și Ezechiel nu se cerea atât de mult să fie folosit acest titlu, dar la Hagai era nevoie. Caracterul sublim al mesajului lui Isaia și sfera largă și natura profundă a profețiilor lui Ezechiel vorbeau de la sine, dar la Hagai lucrurile stau altfel, după cum rezultă clar din aprecierile slabe ale criticilor noștri. Cea mai mare parte a mesajelor lui Hagai cuprinde lucruri destul de obișnuite, ceea ce a făcut ca mulți să-l considere a fi un om care făcea ce știa el mai bine în acele împrejurări. Dar, până în prezent, numai el este numit solul lui Yahve. Nimeni altul nu a fost sprijinit cu atâta grijă și, ca să spunem așa, protejat cu scutul Domnului în mijlocul adversarilor. El a fost trimis înveșmântat cu o adevărată cămașă de zale. Dacă el era mai expus, atunci a fost și mai bine protejat. Domnul s-a îngrijit în mod asemănător și după ce au trecut acele zile de început când a atras atenția că acei lucrători care puteau fi disprețuiți de unii erau puși deasupra lor de El.

Dar mai există și învățături valoroase deoarece, cu siguranță, în aceste zile noi nu avem nevoie de un alt îndrumar, ci acele principii care au fost valabile atunci sunt la fel de valabile și acum. Sfinții din Tesalonic nu primiseră vreun titlu care să-i împuternicească să delege fraților lor vreo autoritate, cum fusese în situațiile în care apostolii aleseseră bătrâni pentru frați. Era o metodă într-adevăr minunată aceea de a-i chema pe sfinți să recunoască ceea ce era de la Dumnezeu acolo unde nu exista posibilitatea de a beneficia de lucrarea apostolilor de a alege dintre ei. Dar apostolul arată clar că era datoria lor să recunoască puterea spirituală în conducere fără a mai cere alte împuterniciri. După cum am văzut, cuvântul inspirat atrage atenția asupra poziției lor, pe care o apără cu gelozie. Prin urmare, în situații ca acestea în care suntem acum, când nu putem avea bătrâni numiți prin autoritatea apostolică, cu mulțumiri, putem să ne bazăm pe ceea ce era valabil înainte și independent de acea autoritate. Cu atât de multă înțelepciune și har S-a îngrijit Domnul să ne ofere resurse pentru asemenea zile de slăbiciune, cu atâtea nevoi și când suntem expuși la înșelăciuni.

Ce corespunde în zilele noastre acelui sol al lui Yahve? Omul care folosește mărturia lui Dumnezeu spre gloria Lui, care o susține fără șovăire și perseverează spre binele poporului lui Dumnezeu, care suferă toată ura și batjocora și respingerea, dar, cu toate acestea, îi încurajează pe alții și își îmbărbătează propriul său suflet anticipând gloria și triumful împreună cu Hristos la venirea Lui. Dar acela care încurajează lumea în speranțele ei înșelătoare și în visele ei deșarte cu privire la îmbunătățirea creștinătății cred că este un alt fel de mesager. Dar puteți fi siguri că nici un adevăr nu este de folos dacă nu îl puteți aplica practic în viața de zi cu zi. Lumea vă va lăsa să spuneți orice dacă vede că nu aveți intenții serioase de a rămâne credincios și nu îi chemați să fie credincioși. Un asemenea om nu se aseamănă câtuși de puțin cu solul lui Yahve. El spune una și alta face, denunță lumea dar caută lumea pentru cei din familia lui, pronunță judecăți drepte dar nu gândește niciodată să acționeze potrivit convingerilor sale. Așa să fie o viață care să facă mărturia să fie eficientă? Duhul Sfânt este și izvorul viu al adevărului. Ce poate distruge mai temeinic adevărul decât o practică inconsistentă cu el?

În Noul Testament, „omul lui Dumnezeu“ este cineva care este credincios în slujba pentru suflete, dar termenul nu se limitează numai la creștinism, fiind mai curând o expresie obișnuită în Vechiul Testament. Prin ea se înțelege un credincios care are curajul moral și forța spirituală pentru a se identifica cu interesele Domnului și a duce lupta cea bună fiind înconjurat de tot felul de pericole și obstacole. O asemenea mărturie este incompatibilă cu a face concesii principiilor omenești și spiritului veacului acestuia.

Cu toate acestea nu trebuie să presupunem că, în zilele noastre, fidelitatea poartă un veșmânt impunător. Nu poate fi un spectacol de putere după ce a intervenit decăderea și când se apropie judecata. Dumnezeu dorește să avem sentimentul falimentului, așa că mărturia Lui trebuie să fie consistentă cu aceasta. Atunci când el ne cheamă să purtăm sac și cenușă El nu dă caracteristici de putere care să aibă preț în ochii lumii. Astfel, unul din semnele comuniunii autentice cu Domnul este că, în asemenea vremuri, un om este mulțumit să fie mic. Este credință adevărată dar este puțină putere. Aceasta este potrivit cu gândul lui Dumnezeu. Ceea ce atrage lumea este ceea ce îi face pe plac și se poate vinde omului care se vrea important. Lumea este deșertăciune și îi place ceea ce este al ei. Prin urmare, nimic nu atrage mai mult masele de

oameni decât ceea ce flatează deșertăciunea minții omenești. Se poate ca aceasta să ia o înfățișare smerită, dar omul păcătos caută ca el să fie onorat și înălțat. Dar atunci când un slujitor al lui Dumnezeu este atras de duhul oamenilor, atunci, în mod firesc, el nu-și mai urmează chemarea solemnă pe care i-a adresat-o Dumnezeu, își pierde încrederea și fie că se împietrește, fie că ajunge să fie îngrozit de judecata lui Dumnezeu. Când pierd puterea și ocara crucii, creștinii trec la acte de filantropie care îi fac să aibă influență printre oameni și activitățile din domeniul pe care oamenii le desemnează a fi „fapte bune“ înlocuiesc viața de credință cu speranța zadarnică de a împiedica venirea zilei celei rele măcar în timpul lor. Nu trebuie negat zelul și urmărirea sinceră a ceea ce este bine sub aspect moral, nici dăruirea cuiva care se consumă în scopuri religioase sau benevole, dar omul lui Dumnezeu, odată ce mărturia creștină a ajuns falimentară, este îndemnat mai serios ca niciodată să fie credincios unui Hristos crucificat. Și pe cât este de sigur că El va veni să ne ia în cer, la fel de sigur este că, la timpul potrivit, Se va arăta pentru a judeca orice gând de mândrie și acele fapte ale oamenilor care par a fi foarte bune, care vor dispărea în hăul apostaziei deschise.

„Atunci Hagai, solul lui Yahve, a vorbit prin mesajul lui Yahve către popor, zicând: «Eu sunt cu voi, zice Yahve»“. Ce analogie remarcabilă cu lucrurile cu care ne-am preocupat! „Eu sunt cu voi“ este principiul mântuitor pentru credință în cea mai proastă zi cu putință. Și voi repeta: ce au avut ei mai bun chiar în cea mai bună zi a lor? Nimic, pentru că ce poate fi mai bun decât să-L aibă pe Domnul alături de ei? Să aibă cei mai binecuvântați slujitori tot nu ar fi mare lucru dacă nu-L au pe Stăpânul Însuși. Aceasta era siguranța lor și sursa inepuizabilă de provizii și îndrumări când a ieșit Israel din Egipt. Ce har să fie asigurați din nou de prezența Lui după Babilon, când totul părea să fie pierdut! „Eu sunt cu voi, zice Yahve“. Erau puține cuvinte, care însă însemnau orice ajutor și binecuvântare, și aceste cuvinte au pătruns adânc în inimile lor. „Şi Yahve a trezit duhul lui Zorobabel, fiul lui Şealtiel, guvernatorul lui Iuda, şi duhul lui Iosua, fiul lui Ioţadac, marele preot, şi duhul întregii rămăşiţe a poporului; şi au venit şi au lucrat la casa lui Yahve al oştirilor, Dumnezeul lor, în ziua a douăzeci şi patra a lunii a şasea, în anul al doilea al împăratului Darius“.

Faptul remarcabil aici este că ei au construit fără să mai aștepte să audă că împăratul le-a dat aprobarea, ei au lucrat pentru că primiseră mesajul de la Yahve nu pentru că aveau semnătura împăratului. Aprobarea a venit ulterior, dar ei au cutezat să meargă prin credință, bazându-se numai pe cuvântul lui Yahve, fără să mai aștepte altceva. Și Domnul a lucrat pentru ei. Israel era atunci Lo-ami. Ei și-au pierdut pentru un timp poziția lor publică, dar Yahve nu a încetat să încerce să-i conducă și să-i binecuvânteze pe cei credincioși. Guvernarea Lui dreaptă continuă și în timpul națiunilor. Ba încă credința are un domeniu și mai vast în care să se manifeste, iar noi putem avea întotdeauna încredere că, dacă inima noastră este cu Domnul, atunci El va lucra în cele văzute, indiferent care ar fi piedicile. Dacă există opoziție, Domnul știe cum să deturneze numeroșii adversari astfel încât lucrarea să poată înainta. Dacă, pe de altă parte, providența Lui are sub control puterile exterioare și le face să aibă manifestări prietenoase, Domnul va folosi aceasta spre bine. „Toate lucrurile lucrează împreună spre bine pentru cei care-L iubesc pe Dumnezeu“ (Rom. 8.28). Credința nu poate fi învinsă, indiferent cât de greu ar fi pusă la încercare. Ea Îl pune înainte pe Dumnezeu, care nu poate să eșueze și care găsește plăcere să-l întărească pe credincios atunci când toate cad. El este Dumnezeul care învie morții. „Nu fii învins de rău, ci învinge răul prin bine“ (Rom. 12.21). Hristos este adevărata putere pentru aceasta, iar puterea alor Săi este bucuria Domnului. Să ne punem toată încrederea în El!

S-ar părea că, totuși, evreii, ca și noi, au [putut fi descurajați din nou. Prin urmare, din când în când, profetul revine într-un mod oarecum asemănător, dar cu și mai multă putere. Pe măsură ce necredința sporește, mărturia lui Dumnezeu devine și mai puternică atât timp cât El continuă să trimită poporului cuvintele Sale. „În luna a şaptea, în ziua a douăzeci şi una a lunii, cuvântul lui Yahvea fost prin profetul Hagai, zicând: Vorbeşte acum lui Zorobabel, fiul lui Şealtiel, guvernatorul lui Iuda, şi lui Iosua, fiul lui Ioţadac, marele preot, şi rămăşiţei poporului, zicând: «Cine a rămas între voi dintre cei care au văzut casa aceasta în gloria ei dintâi? Şi cum o vedeţi acum? Nu este ea ca nimic în ochii voştri?»“ Nu este îngăduit nici un gând de mulțumire de sine. Dumnezeu vrea ca noi să fim sinceri în sufletele noastre și în umblarea noastră. Este bine să nu ne imaginăm lucruri mari, ci să cunoaștem adevărul și să măsurăm și să cântărim drept. În același timp trebuie să lăsăm să se desfășoare harul și puterea lui Dumnezeu. Să luăm, de pildă, vremurile noastre, din vreme ce privim la aspectele practice. Nu există pericol mai mare decât acela de a uita ce duh se cuvine să aibă aceia față de care Dumnezeu Și-a manifestat îndurarea dându-le înțelegerea cea bună cu privire la ceea ce este potrivit în situația actuală a creștinătății. Nu este oare acesta unul dintre aspectele față de care trebuie să fim foarte atenți pentru ca tonul pe care îl folosim să fie cel potrivit cu adevărul? Cu cât Îl cunoaștem mai bine pe Dumnezeu cu atât se cuvine să cultivăm mai mult smerenia. Aceasta nu înseamnă a nu avea convingeri ferme, ci ca împreună cu aceste convingeri ferme să avem sentimentul propriei noastre slăbiciuni, să avem un duh zdrobit amintindu-ne cât a avut de suferit gloria Domnului din cauza căderilor alor Săi. De aceea este destul de normal ca ei să se simtă slabi, aceasta fiind starea tuturor celor care poartă numele lui Yahve în mijlocul lor. „Cine a rămas între voi dintre cei care au văzut casa aceasta în gloria ei dintâi?“ Simțim cât de mult a căzut biserica și de unde a căzut, dar nu trebuie să fim descurajați. În disperare și neîncredere nu este nimic de la Hristos. Duhul Sfânt nu aduce niciodată îndoială. Din vreme ce unii au dificultăți în a înțelege ce anume este falimentul bisericii, câteva cuvinte despre starea falimentară ar fi de folos celor care cheamă numele Domnului.

Trebuie să avem în minte două puncte de vedere asupra bisericii: acela al bisericii sau adunării care este zidită de Hristos și acela al bisericii zidite de oameni, adică de slujitorii Săi. Adunarea zidită de Hristos nu eșuează niciodată. „Porțile locuinței morții nu o vor învinge“. Dar construcția zidită de slujitorii Domnului poate oricând să fie afectată de elemente mai puțin valoroase, dacă nu chiar rele. Se poate ca aceasta să sufere din cauza caracterului lumesc, al grabei, al neglijenței, al sentimentelor carnale și a o mie de lucruri firești care au fost îngăduite în lucrare și nu au fost judecate și au ajuns, astfel, să dea rezultate spre rușinea și dezonoarea Domnului. Așa se face că la corinteni erau materiale în legătură cu care apostolul aduce mustrări aspre. Ei au îngăduit ceea ce nu era de folos, ba chiar strica: „lemn, fân și trestie“. Se poate în acea lucrare să se desfășoare o putere care întinează și o mână care distruge. Se poate ca acela care a zidit lucrurile fără valoare să fie mântuit, dar lucrarea lui va pieri. Însă omul care a întinat sau a distrus casa lui Dumnezeu va fi el însuși nimicit prin judecata lui Dumnezeu. Toate acestea se întâmplă când zidesc niște oameni. Astfel vedem cum se explică cele două aspecte. În adunarea lui Dumnezeu pe pământ există ceea ce este zidit de Hristos și nu piere niciodată pentru că sunt pietre vii și nu moarte. Pe de altă parte, există lucrările proaste, executate în mod mai mult sau mai puțin neatent - fie de oameni răi, care fac ceea ce le place lor, fie de oameni buni, dar care nu sunt întru totul conduși de Dumnezeu. Urmarea este că sunt incluse materiale de calitate inferioară, care, în ochii lui Dumnezeu, întinează templul Său și care duc încurcătură, dezordine și slăbiciune. În această ultimă imagine vedem rădăcinile ruinei care, în scurt timp, s-a întins în toată biserica. Lucrurile pieritoare – „lemn, fân și trestie“ – cred că reprezintă învățături prost formulate sau ușuratice, care formează persoane de același fel. Se poate, la fel de bine, să însemne ambele. În primul caz sunt învățături pe gustul cărnii, care sunt deci atrăgătoare pentru oameni într-o stare carnală, probabil neconvertiți.

Poate că unii gândesc că este prea mult să vorbești despre ruina bisericii. Dar de ce? Nu este vorba de a-L acuza pe Dumenzeu, ci numai omul este acuzat. Dumnezeu l-a chemat pe Israel să iasă din Egipt, dar Israel a falimentat. Atunci de ce să ne mirăm că oamenii dintre națiuni nu au rămas în bunătatea Lui? Comparați cu Romani 11, unde vedem cât de puțin l-a surprins pe apostol un asemenea fapt. Acest principiu se regăsește în tot ce a făcut Dumnezeu în relație cu omul. Făptura eșuează întotdeauna, dar totul este în final făcut să fie spre gloria lui Dumnezeu. Biserica, fără-ndoială, este într-o stare falimentară, ca și Israel. Nu recunoaște aceasta protestantismul când se gândește la Papalitate? Sau romano-catolicul când privește la protestantism? Oamenii drepți și spirituali recunosc aceasta fără nici un fel de rezerve.

Toate acestea sunt cazuri particulare ale unui adevăr mult mai general: omul dintâi a căzut și a rămas căzut. Dar mai este un aspect: Omul al doilea a înviat dintre morți și a început o creație nouă, care nu va pieri niciodată și care nici nu va da greș. Același principiu se aplică larg, ca întotdeauna. În tot ce ține de responsabilitatea omului putem vedea faliment și confuzie. Toți simt aceasta și orice om evlavios și inteligent o recunoaște chiar dacă nu este obișnuit cu această expresie și simte oarece dificultate, temându-se că ea ar compromite harul și fidelitatea lui Dumnezeu. Este imposibil să-L iubești pe Hristos și să iubești biserica și să nu gemi. Aș putea, fără nici o îndoială, să numesc un binecunoscut lider al bisericii înalte, care, ca un om evlavios, deplânge starea actuală a bisericii. Este drept că el se plasează într-o poziție ecleziastică extrem de îndepărtată de cea a majorității celor prezenți aici. Dar nu putem să ne îndoim că evlavia lui este reală și că are o inimă care Îl iubește pe Hristos și pe ai Săi. Este imposibil să ai aceste afecțiuni de natură divină și să nu simți că starea actuală a lucrurilor este contrară gloriei lui Hristos. Mărturisesc că am mult mai multă simpatie față de gemetele unui asemenea om decât față de alții care trâmbițează progresul creștinismului în secolul al nouăsprezecelea și se așteaptă la triumful mileniului ca rod al lucrărilor bisericii. Cum poate cineva să simpatizeze cu atâta insensibilitate față de dezonoarea adusă Domnului? Aceștia, chiar dacă nu își dau seama, fac de fapt jocul lui Satan.

În ceea ce privește asigurarea aducătoare de mângâiere pe care profetul le-a dat-o iudeilor, că Duhul Sfânt era cu ei ca în ziua când au fost scoși din Egipt, trebuie să ne amintim că puterea lui Yahve se manifestă prin Duhul în tot ce este bun. El este Cel care a dat energie omului, atât în Israel cât și în om și în creație și în orice altceva. Energia este întotdeauna cea a Duhului, așa că profetul spune: „Dar acum, fii tare, Zorobabel! zice Yahve. Şi fii tare, Iosua, fiu al lui Ioţadac, marele preot! Şi fiţi tari, voi, tot poporul ţării, zice Yahve, şi lucraţi, pentru că Eu sunt cu voi! zice Yahve al oştirilor. Cuvântul prin care am făcut legământ cu voi când aţi ieşit din Egipt şi Duhul Meu rămân în mijlocul vostru“. Nu este vorba despre Duhul dat ca o putere specială și cu atât mai puțin este Duhul ca prezență personală, așa cum a fost dat după ce Hristos S-a înălțat la cer, când s-a constituit biserica, ci este vorba despre prezența Duhului în acel mod în care a lucrat la început în Israel. În același mod Duhul a lucrat chiar și după captivitatea în Babilon.

Duhul era prezent nu numai prin Hagai, care le vorbea, ci lucrarea Lui plină de har întărea rămășița care avea nevoie de cuvântul lui Yahve. El era gata să îi binecuvânteze din nou, dar, bineînțeles, într-un mod care este în acord cu dispensațiunea de atunci, adică în forme și măsuri specifice pentru evrei. Ceea ce este deosebit nu constă, așa cum presupun unii, în diferența din Ioan 14, unde Domnul spune că Duhul va locui nu numai „cu ei“, ci că va fi „în ei“. El avea să rămână cu ei în loc să plece, așa cum a plecat Isus. Și Duhul nu avea să fie numai cu ei, ci în ei, după ce le-a fost dat creștinilor într-un chip nou, așa cum numai ei Îl cunosc. Atât de intim se identifică Duhul lui Dumnezeu cu tot ce este la noi potrivit cu Hristos. Indiferent ce privilegii și ce puteri vor fi fost cunoscute în vechime, Duhul nu a fost prezent în mod personal și nici nu ar fi putut fi astfel, deoarece, după cum ne spune Domnul, aceasta este numai după ce El S-a întors în cer, după moartea și învierea Lui. De atunci noi avem o putere nouă pentru comuniunea cu Tatăl și cu Fiul Său. Este și un caracter mai ceresc.

Duhul lui Dumnezeu era cu evreii într-o formă mai adecvată dispensațiunii pământești în care erau ei, sub lege, și potrivit poziției lor ca națiune în carne. Față de noi, Duhul lucrează potrivit gloriei lui Dumnezeu, înălțându-L pe Hristos în cer, și este în noi potrivit eficacității răscumpărării. Duhul nu putea fi în noi înainte ca să fi fost anulat complet înaintea lui Dumnezeu tot ce ținea de noi. De aceea, ceea ce este complet nou, având și un caracter mai înalt este alături de ceea ce aveau cei din vechime. Dar în Ioan 14 sunt două lucruri care aduc mângâiere: prezența Duhului Sfânt și venirea Domnului Isus. Astfel, aici avem permanența acțiunii Duhului în cea mai slabă rămășiță a lui Israel, iar apoi ziua viitoare a lui Yahve al oștirilor, când Însuși Dumnezeul Mântuitor Se va revela poporului care Îl așteaptă. „Pentru că așa zice Domnul oştirilor: Încă o dată este puţin timp şi voi clătina cerurile şi pământul şi marea şi uscatul“. Pe tot parcursul profeției, de la început până la sfârșit, este o analogie cu ceea ce avem noi acum în Hristos pentru cer. „Şi voi clătina toate naţiunile şi dorinţa tuturor naţiunilor va veni“.

După ce am cântărit mult și am cercetat nu am nici o îndoială că expresia „dorința tuturor națiunilor“ se referă la Mesia. Aceasta prezintă dificultăți atât de mari încât un învățat, într-o adunare care a avut loc mai ieri a negat că ar avea legătură cu așa ceva. Aceasta însă îmi pare a fi mai curând ceva pripit decât înțelept. Cât de des modul în care judecăm scriptura trădează gândurile și starea inimii noastre! Când suntem într-o stare spirituală inferioară și nu-L avem pe Dumnezeu înaintea ochilor, atunci suntem înclinați să dăm o interpretare mai omenească și, prin urmare, mai incorectă a cuvântului lui Dumnezeu și ne vom mulțumi cu cea mai inferioară aplicație, pe care o vom folosi pentru a respinge ceea ce este incomparabil mai important și mai complet.

Adevărul este că Domnul Isus, Mesia, este continuu obiectul Duhului Sfânt oriunde vorbește El despre vreun obiect sau vreo funcție înaltă, indiferent sub ce formă și de ce natură ar fi. Fie că este vorba de un mare preot, un profet sau un împărat, fie că este un salvator, un cuceritor sau un judecător, întotdeauna Acela pe care Îl are în vedere Duhul Sfânt de la început până la sfârșit este Hristos. Și așa va fi și interpretarea noastră acolo unde Duhul Sfânt identifică cu Hristos afecțiunile noastre spirituale și ne modelează gândirea potrivit cu scopurile și căile lui Dumnezeu. Astfel, de fapt, Duhul lui Hristos este caracteristica unui creștin. Dintre toți oamenii este sigur că numai creștinul este acela care va vedea aceasta străbătând tot cuvântul. Astfel, dintre apostoli, este mereu Pavel, dar aceasta este o caracteristică generală a Noului Testament: simțul fin ce însoțește temerea de Domnul, care Îl percepe pe Hristos peste tot.

Deci, nu susțin că expresia „dorința tuturor națiunilor“ este considerată de toți ca referindu-se la Mesia. Aceasta a fost interpretarea predominantă în vechime, cu toate că unii, în special în epoca modernă, s-au străduit să aducă îndoieli în această privință. Unii englezi au preluat cârcotelile criticilor germani și le-au repetat fără să știe că o bună parte din acele îndoieli au fost exprimate de gânditori din epoci anterioare. Cea mai mare parte a teoriilor din zilele noastre din țara lui Luther sunt reproduceri a ceea ce Anglia a lepădat ca o zdreanță murdară în secolul al șaptesprezecelea. Englezii nu le-au primit atunci, ele au ajuns în Germania, iar acum au revenit împodobite cu zorzoanele erudiției, având un aspect nou, mai atrăgător, rămânând, în fond, același material vechi.

Este normal să cercetăm în ce sens poate Mesia să fie „dorința tuturor națiunilor“. Nu că ar trebui să fie dorința lor într-un mod subiectiv, ci este în mod obiectiv și așa va fi și recunoscut a fi într-o zi viitoare, comoara tuturor națiunilor, pentru că cine oare în trecut sau în prezent L-a prețuit așa cum se cuvine? El este nu numai speranța lui Israel, ci va fi și Acela prin care cele mai bogate binecuvântări vor veni asupra

tuturor națiunilor. Până la venirea Lui, lumea nu va putea fi deplin fericită. Nu văd mai mari dificultăți în această expresie în sine decât în aceea din Maleahi 3.1 cu privire la evrei. „Și Domnul pe care-L căutați va veni deodată la templul Său; și Îngerul legământului în Care găsiți plăcere: iată, vine“. Ambele expresii sunt departe de a exprima sentimentele care se cuvin pentru Isus, dar se apropie ziua pentru ambele, indiferent cât de profund ar fi întunericul din ceasul dinaintea ei.

În ceea ce privește gramatica, este o expresie deosebită în ebraică, în care subiectul [N.a.) În Daniel 11.37 este clar că „dorința femeilor“ se referă la Mesia. Gesenius admite că este o divinitate: „flagitante contextu intelligendum idolum a mulieribus Syris studiose cultum“. Raționalismul, ca întotdeauna, reduce valoarea.] este un substantiv feminin singular, iar predicatul este un masculin plural. Unii presupun ceea ce se numește zeugma cu ha'goim. Dar, indiferent cum am explica dezacordul, nici evreii din vechime, nici cei de mai curând nu au fost împiedicați de construcția sintactică ciudată din Geneza 49.10: [N. a.) Augustin a scris mai bine (De Civ. Dei, 18.35), cu toate că la el vedem obișnuita alunecare de la adevăr. El aplică parțial profeția la trecut, dar, deși pare ciudat, aplică „venier Desideratus cunctis gentibus“ numai la cea de-a doua venire a Lui. El prezintă ulterior un raționament și mai explicit (48): „Nam prius ejus adventus nondum erat desideratus omnibus gentibus. Non enim quem deberent desiderare, sciebant, in quem non crediderant“. Cu toate că remarcă și Septuaginta, Ieronim este la fel de hotărât că ebraica indică spre Mesia, deși crede că se referă numai la prima Lui venire.], să considere că este vorba despre Mesia. Astfel Et. Ahica (în Sanh. Cap.). Parkhurst și Lee interpretează la fel, cum făcea și Ieronim în vechea Vulgata. Dacă formulăm la modul: „Și dorința tuturor națiunilor, ei vor veni“, cititorul englez poate înțelege mai bine dezacordul respectiv. Septuaginta spune „lucrurile alese ale națiunilor vor veni“, care ne poate aminti de „până ce vor veni lucrurile pregătite pentru el și el este speranța națiunilor“. Corespunde destul de bine cu expresia folosită de Hegstenberg: „frumusețea tuturor păgânilor“, dacă nu celei a lui Ewald „cel mai plăcut de toate popoarele“. Unii o interpretează sub forma „toate națiunile vor veni cu lucrurile lor plăcute“, alții „vor veni la lucrurile lor plăcute“, adică la Ierusalim. Dar cred că putem da laoparte aceste variante, cărora nu merită să li se acorde atenție deoarece arată numai dificultățile de construcție a frazei. Cât despre versiunea „lucruri scumpe sau valoroase“, fie că o luăm în sensul cel mai natural, pentru templul evreilor de la păgâni, fie, cum consideră alții, ca fiind contribuții aduse la biserică, sunt surprins că vreun creștin ezită să judece că un asemenea sens nu poate fi cel corect. Dr. Davidson este destul de îndreptățit să respingă versiunea lui Stonard: „ei vor veni la dorința tuturor națiunilor“ ca și pe cea a D Kimchi: „cu dorința tuturor națiunilor“ sau chiar și pe cea a lui Henderson: „vor veni lucrurile dorite de toate națiunile,“ adică binecuvântările evangheliei.

Dar și versiunea Dr. Davidson, cum se întâmplă deseori la critici, nu este mai bine întemeiată decât acelea pe care el le respinge și conduce la un sens inferior cerințelor versetului. El spune: „Traducerea corectă este cele mai alese din toate națiunile, adică vor veni cele mai nobile și mai bune dintre ele. Toate națiunile sunt prezentate ca având temerea de Dumnezeu, dar numai cele mai bune dintre ele vor veni la El pentru a se închina Lui. Poate că și Septuaginta avea acest sens“. Este drept că acel substantiv este deseori folosit într-o construcție complet diferită, ca un substantiv calificativ, deci cu sens de adjectiv. De aceea deseori este redat ca fiind „plăcut“, „frumos“, etc. Dar într-o construcție de felul celei de față sensul de „cel mai ales”, adică „mai nobil”, „mai bun”, ar nesocoti uzanțele din ebraică și îndrăznesc să spun că, atât aici cât în alte locuri, ar da un sens ciudat și care nu se potrivește deloc în context. Astfel, în 1 Samuel 9.20 are sensul: „dorința întregului Israel“. Și este clar că nu este nicidecum gândul că ar fi vorba de cei mai aleși din Israel, de cei mai nobili, mai buni. Un asemenea gând este departe de ceea ce era Saul și casa tatălui său. Apoi, în Daniel 11.37, deși Dr. D. consideră că acolo este vorba despre Astarteea, versiunea lui pentru aceeași construcție din Hagai pare a fi invalidată de ceea ce consideră el cu privire la Daniel. Sigur că toate aceste forțări ale limbajului prezintă învățăminte utile și ne arată că este mai ușor să găsim deficiențe în versiunea curentă pentru o expresie decât să sugerăm o variantă mai bună.

Realitatea este că ar fi bine să adăugăm că evreii foloseau un cuvânt complet diferit când voiau să spună despre cele mai bune lucruri dintr-o anumită categorie și Dr. D. știa aceasta, deoarece imediat după aceea spune: „mibchar este un sinonim pentru substantivul dorință“ (v. Isa. 22.7, Exod. 15.4). Și în acest caz construcția încetează a mai fi un adjectiv și cere altceva pentru a avea sens“. Dar nu este corect să spunem că ar fi un sinonim deoarece ideea este de ales, pe când cuvântul de mai înainte este dorința, iar acestea nu sunt în nici un caz interschimbabile, deși ambele pot să fie în legătură cu același lucru, ceea ce nu este posibil întotdeauna. Astfel, de exemplu, în Geneza 23.6 „dorința mormintelor noastre“ ar fi un nonsens, sau, cel puțin, nu ar fi sensul adevărat, deoarece este vorba de cel mai ales sau cel mai bun. Și așa este cu orice alt loc din Biblie unde apare acest cuvânt. De aceea Dr. D. a făcut o greșeală cum nu se poate mai mare în acest caz. Dacă cititorul compară Isa. 22.7 cu Zah. 7.14 va remarca faptul că folosirea idiomatică din primul este exact inversul celei din celălalt, unul fiind literal „cea mai bună dintre văile tale“, iar celălalt „pământul dorit“. Dr. D. este pripit în aprecierea că, în legătură cu acest pasaj, „cărțile și predicile“ vor înceta să-L identifice pe Mesia cu „dorința tuturor națiunilor“, iar cei care interpretează așa pot fi îngăduiți până ce se vor găsi argumente mai bune decât cele aduse prin cunoștințe slabe de ebraică și o exegeză deficitară. Per total, chiar dacă expresia este deosebită și poate fi vagă, pare să indice către Mesia.

O ilustrație parțială pentru aceasta putem găsi în Isaia 11.10, unde este descris Mesia: „Şi va fi aşa: în ziua aceea, rădăcina lui Isai va sta ca steag al popoarelor; naţiunile o vor căuta şi locul său de odihnă va fi glorios“. Astfel, națiunile vor fi aduse la picioarele lui Isus. Ele vor fi, ca să spunem așa, îmbrăcate și vor ședea la picioarele adevăratului Împărat. Sigur că aceasta prezintă dificultăți. S-ar părea că exprimarea în niște termeni nu prea exacți este ceva intenționat și am putea înțelege că aceasta nu este neapărat ceva subiectiv. Credința personală dă siguranță în obiectul speranței. Hristos este singurul care este așa înaintea lui Dumnezeu și acest fapt va fi prezentat înaintea lor în cele din urmă deoarece în El, ca să spunem așa, se concentrează tot ce este bun și valoros. Cine are o gândire spirituală nu are nici o problemă cu aceasta. Dificultăți au cărturarii care doresc să aibă totul formalizat după reguli, iar unde nu este așa, ei par dispuși să folosească ocazia pentru a-L exclude pe Hristos din context. Nu așa procedează credința, care își găsește plăcerea în a-L căuta pe El chiar dacă, din motive bine întemeiate, El se prezintă, pentru un timp, ascuns sub un văl.

Apoi, și atunci când cineva se depărtează de Hristos alegând oricare dintre alternative, cuvântul este forțat. Fie că prepozițiile sunt introduse, în mod neîntemeiat, de mintea omului fie că omul ajunge la un sens cu totul nevrednic. Cu toate acestea, expresia în sine ridică dificultăți, indiferent cum am reda-o, deoarece subiectul este un feminin singular, iar predicatul un masculin plural. Dar dificultățile de explicare nu distrug versiunea „dorința tuturor națiunilor va veni“. Deși construcția frazei este neobișnuită, putem fi siguri că totul este special gândit așa. Toate limbile, inclusiv cele clasice, admit anacolutele, și nici o altă limbă mai mult decât greaca din Apocalipsa. Deseori putem înțelege motivul și ar trebui să ne învățăm că întotdeauna există câte un motiv sfânt pentru acestea. Sunt convins că nimic altceva nu va da atâta putere cuvintelor, dar tocmai aceasta este o ocazie pentru dispute. Atunci când oamenii nu se bazează pe Hristos având credință, ei vor găsi multe lucruri care să le încurce raționamentele: dacă nu profită de aceasta, atunci ajung să fie captivi unei noțiuni. Ei se folosesc de faptul că obiectul dorinței este întrucâtva nedeterminat tocmai pentru a-L elimina din pasaj pe Hristos. Și ei gândesc că aceasta este o virtute a criticii

și a unui discernământ superior, în timp ce nu face altceva decât să dovedească faptul că ei se plasează în afara mărturiei Duhului și nu au urechi de auzit.

Realitatea este că nici cea mai exactă și mai cuprinzătoare erudiție nu are nici o siguranță în domeniul scripturilor dacă nu este prezentă învățătura Duhului. Traducătorii creștini pot deseori greși din necunoașterea idiomului, dar nu se cuvine să ne încredem într-un cărturar lumesc, indiferent de talentele lingvistice pe care le-a demonstrat, deoarece îi lipsesc calificări esențiale mai profunde: nu Îl cunoaște pe Dumnezeu și pe Fiul Său și, prin urmare, nu este călăuzit de Duhul Sfânt în înțelegerea adevărului. Cel care a scos în evidență Hagai 2.7 este probabil cel mai învățat dintre prelații englezi și nu mă îndoiesc de marea lui învățătură, nici de cinstea lui. Cu toate acestea, ceea ce este în joc - și mulți ratează din cauza îndrăznelii de a face asemenea afirmații - este mult prea important pentru a închide ochii și gura când cei care au o poziție publică din care s-ar cuveni să apere cu mult zel credința recurg la tactici ale necredinței, care dau ocazii la mult rău. Și această persoană nu a încercat serios să prezinte clar adevărul. Îndoiala, care este atât de obișnuită în scrierile scepticilor, a fost exprimată într-un discurs despre revizuirea Bibliei în engleză. Dr. T a fost, desigur, unul dintre cei care susțineau mișcarea pentru revizuirea Authorized Version, iar acest pasaj a fost prezentat ca un exemplu special din Vechiul Testament pentru a susține o traducere revizuită.

Este un fapt binecunoscut că în scriptură au fost introduse pasaje care nu se cuvine să fie în Biblie, cum ar fi, de exemplu, cei trei martori din 1 Ioan 5. Cred că și la aceasta s-a făcut referire și, în această privință, orice cercetător serios și imparțial ar fi de acord cu el, deoarece numai din prejudecăți și ignoranță pot fi acceptate aceste versete. Oameni familiarizați cu dovezile diplomatice din Noul Testament știu că aceleași principii care ne cer să acceptăm scrierile profetice ale apostolilor ne obligă în general să nu luăm acele afirmații ca o interpolare. Nu numai atât, dar sunt convins că acestea ar micșora forța adevărului și nu ar ajuta, ci mai curând ne-ar împiedica să avem toată lumina asupra adevărului cel mai important despre Trinitate. Mărturia dată în cer (prezentată cui? și cu ce scop?) este o învățătură ciudată. Frazeologia este nemaiîntâlnită în scriptură și niciodată nu găsim vreo corelație între „Tatăl și lume“. Când este vorba despre „Tatăl“ auzim despre „Fiul“ în același context și niciodată nu găsim „Tatăl și lumea“. Deoarece lumea este răspunzătoare nu față de „Tatăl“ ci față de Dumnezeu. Oricând scriptura vorbește despre acestea, corelațiile reale sunt „Dumnezeu și lumea“, pe de o parte, și „Tatăl și Fiul“, pe de altă parte și niciodată ca în ceea ce a fost introdus în mod ciudat „Tatăl și lumea“. Raționamentele mele nu sunt a priori, deoarece dacă un pasaj are o autoritate evidentă, fie că îl înțelegem, fie că nu, sunt dator să îl primesc. Atunci când există dovezi că este ceea ce a fost dat inițial și primit ca document inspirat de autoritatea lui Dumnezeu, aceasta primesc fără a mai pune în discuție, fără a pune întrebări și fără a mai căuta vreun alt fel de argumente. Dar în acest caz, faptul este că singurele manuscrise în greacă ce cuprind acest text s-au dovedit a fi falsuri sau de mică valoare, pentru că nu au vechime. Nu există nici o copie greacă antică în care să se găsească acest pasaj. De aceea, acest text a fost omis în modul cel mai potrivit în traducerea lui Luther a Bibliei în germană, ca și în prima ediție a lui Erasmus a Noului Testament în greacă. Faptul că acest pasaj a fost apoi reintrodus se datorează în principal presiunilor romano-catolicilor, care doreau să fie acreditat în greacă din cauza versiunii Vulgata din latină, pe care o susțin ecleziastici latini în special după ce Conciliul de la Trento a decretat că versiunea latină a scripturii este autentică. Dacă ei ar fi obligați de adevăr să renunțe la aceasta, atunci ar admite că scriptura pe care ei o susțin a fi autentică are erori serioase. Romano-catolicii au un interes ecleziastic pentru a susține aceasta, pe când nimeni altcineva nu s-ar cuveni să aibă. Dar aceasta este ceva complet diferit de ceea ce avem acum înaintea noastră.

Cu privire la Hagai 2.7 [N. a.) Ne-am fi așteptat ca faimosul Grotius să fi fost suficient de liber pentru a-și permite să manipuleze scriptura cu toată libertatea, dar ei îl folosesc pe el când le convine și nu țin cont de judecata lui atunci când conștiința lui a fost prea scrupuloasă pentru a admite aberațiile pe care le doresc ei. Așa comentează el pasajul: „Ubi venerit desiderium omnium gentium, id est quem desiderare omnes gentes debent. Respicit ad verba Jacobi de Siloh, quae in ore erant judaeis et vicinis gentibus, ut diximus ad Matth, ii. LXX. Hic pluraliter legere twDmj cum Holem, eximia, , minus recte“ (Crit. Sacr. Amst. tom. Iv.671)] admitem că este o dificultate idiomatică pentru orice fel de redare a ceea ce este în Biblia noastră – „dorința tuturor națiunilor va veni“. Versiunea ebraică modernă, care este preferată de raționiștii germani, nu este mai literală decât cea obișnuită creștinilor. După cum am explicat deja, există o particularitate independentă de versiune și inerentă în toate, dar cred că „dorința sau obiectul dorinței tuturor națiunilor“ este literal și ceea ce este cel mai important, mai adevărat și se potrivește mai bine cu măreția versetului decât ceea ce unii caută să impună – „lucrurile scumpe“, adică aur, argint, etc., care sunt menționate în cele ce urmează. Trebuie să avem în vedere că versiunea cea mai literală nu este, în mod necesar, cea mai fidelă, nici cea mai bună, mai ales în cazuri ca acesta, când apare ceva neobișnuit gramatical, fără nici un dubiu în scopul de a pune un accent deosebit. Parafraza caldeeana sau Targum sau Ionatan, iau sensul exact ca în Biblia noastră în engleză[N. a.) Îngăduiți-mi să transcriu aici o notă a lui Dathe, care era, cu siguranță, un ebraist mai bun decât mulți alții și foarte înclinat să dea un sens cât mai puțin înalt scripturii. Dar această judecată este sănătoasă și în mod cert contra celor care se opun aplicării mesianice a pasajului. În mod expres prezint cuvintele de introducere, care se potrivesc unui raționalist: „Comotionem caeli et terrae, de qua in hac pericopa a versu 6-9 sermo est, ego quidem cum Illustri Michaelis explicandam putem de bellis Alexandri M cum Persis. Etenim haec sententia cum aliis argumentis, tum inprimis ex versibus 22, 23, 24 plane probatur, ubi propheta idem vaticinium tertio die post primam ejus promulgationem repetit. Cf. Viri Illustris Paraphrasis Epistolae ad Hebraeos, pag. 379 seqq. ubi ex instituto de hoc vaticinio disserit. Sed de verbis versus 7. Wab; W yI/Nh’AlK; aliter sentio. Explicat ea Vir Celeberrimus de donariis gentilium templo Hierosolymitano illatis, quod etiam ab aliis factum est, cum Judaeis, tum Christianis. At enim vero tantum abest ut per rationes grammaticas probari non posse putem vulgariorem illam de Mesia in hoc templo quando appariturо sententiam, ut potius ita statutam de ea quam Vir Celeberriemus defendit. Etenim quam movet dificultatem contra numerum pluralem verbi Wab, cui non conveniat nomen singularis numeri, haec quidem facile removetur, si in memoriam revocemus Grammaticorum observationem, quod in regimine duorum substantivorum verbum in numero nonnunquam posteriori respondeat, non priori, v. c. 2 Sam. 10.9, Job 15,20. Sed haud scio an Vir Celeberrimus facile probare possit, verbum Wab Vocatur vero Messias desiderium gentium, h. e. ex Hebraismo gentibus desiderabilis et expectandus, eodem sensu quo Jacobo Genes. 49.10 obedientia gentium dicitur. Atque mirror, Virum Celeberrium hoc non vidisse (pag. 387) cum gentium commotionem paullo ante (pag. 385) explicasset de conversion gentillium ad religionem Judaicam, quaem notitia Messiae Judaeis expectandi non poterat non esse conjuncta. Equidem fateor, versum octavam favere explicationi donarius templo inferendis, attamen eam non necessariam facit. Possunt enim illa verba sic quoque accipi, ut Deus neget, sibi in aede sua ornamentis ex auro vel argento opus esse, (quemadmodum de sacrificiis simile quid dixit Ps. 50.10) atque tamen vel illis ornamentis deficientibus majorem futurum esse posterioris temple splendorem, quam prioris. Non contemnendum argumentum pro hac explicatione in esse putem ultimis ejusdem versus verbis /lc; Tea, hw, H /qMib’W Constat enim ex historia, quantopere Judaei in istis bellis et regnorum eversionibis afflicti fuerint< ex quo satis probabiliter concluditur prophetam intelligere pacem, non tam corporalem quam potius spiritualem, a Messia omnis pacis et salutis auctore afferendam“. (Proph, Min. ex. rec, etc, J. A. Dathio, Halae 1773). Este clar că dacă Prof. D. a văzut că sensul complet al vresetului 8 este împărăția viitoare a lui Hristos (după cum spune Evrei 12), departe de a prezenta o dificultate, ci tocmai se potrivește cu caracterul veacului care va veni (comparați cu Isa. 59.20-21 și Isa. 60.1-7) în contrast cu chemarea de acum a creștinului, când nu este vorba

nici de munte, nici de Ierusalim, ci de închinători adevărați care se închină Tatălui în duh și în adevăr, pentru că asemenea închinători dorește Tatăl. Dr. Davidson (V.T. Introd iii 316) nu spune că Dathe consideră că Michaelis a arătat că Wab poate fi tradus corect afferentur și într-o notă se referă la nota lui, p. 230, ediția a treia. Neavând acea ediție nu pot verifica. Dacă este așa, atunci ar fi o dovadă cât de ușor le este unora să se răzgândească cu privire la aspecte importante. În prima lui ediție, după cum poate vedea cititorul, el prezintă motive destul de bune că Michaelis greșește.]. Siriacul este clar foarte liber, iar manuscrisul arab pare să dea cam același sens ca și Septuaginta.

Așa se întâmplă întotdeauna când ne stă înainte un alt obiect decât cel divin: pierdem adevăratul sens al scripturii. Singurul mod în care poate fi primită scriptura este numai a primi cu simplitate ceea ce spune Dumnezeu și a căuta să o înțelegi prin credință, în timp ce, dacă suntem dominați de o teorie, aceasta ne formează gândirea înainte de a începe și este sigur că vom pierde sensul cuvântului lui Dumnezeu, dacă nu îl vom denatura. „Voi clătina toate națiunile“. De observat că aici nu este vorba despre predicarea evangheliei către toate națiunile, nici despre ceva care să aibă vreo caracteristică a bisericii. De aceea subiectul este nu prima venire a Domnului, ci mai curând subiectul cel mai proeminent al profeției, și anume venirea lui Yahve Mesia în împărăția Lui. Atunci El va clătina toate națiunile și nu numai aceasta, ci va clătina și pământul și chiar și cerurile. Rezultă cât se poate de clar sensul și domeniul de aplicare. El va clătina cerurile și pământul și marea și uscatul. Aceasta este scriptura despre care spune Pavel în Evrei 12 că nu s-a împlinit: „al cărui glas a clătinat atunci pământul, iar acum a promis, spunând: «Încă o dată voi clătina nu numai pământul, ci și cerul». Iar acest încă o dată arată înlăturarea celor clătinate, ca fiind făcute, ca să rămână cele neclătinate“ (Evr. 12.26-27). Astfel, toți pot înțelege că Yahve va umple casa cu glorie. Marile porticuri făcute de Irod în curtea exterioară și darurile de aur și de argint din zilele lui sunt departe de a împlini această promisiune chiar dacă aceste accesorii nu au fost menționate în mod expres și separat. Nu există motive să credem că templul de dinainte de Hristos s-a apropiat vreodată ca splendoare de cel al lui Solomon sau că l-ar fi depășit în altceva decât în dimensiuni. Templul lui Zorobabel a fost mai mare decât cel al lui Solomon, iar cel al lui Irod mai mare decât cel al lui Zorobabel.

Până și iudeii simțeau aceea, ca să nu vorbim despre luxul lui. Pentru că „gloria dinainte a casei acesteia“ consta în aceea că avea Urim și Tumim, chivotul, tablele scrise de degetul lui Dumnezeu și gloria vizibilă. Ca să nu vorbim despre Duhul care lipsea, fapt corectat prin declarația expresă a profetului. Mai mult chiar, din chivot dispăruse toiagul lui Aaron și vasul cu mană. Când a fost ridicat templul lui Solomon, acelea nu mai erau. Ele caracterizează starea în pustie și nu domnia glorioasă. Dar legea mai era încă în chivot, ea fiind regula pentru împărăție, după cum fusese regula înainte de venirea împărăției. Ce ar fi putut să aducă mai mult decât o compensație pentru deficiențele lor în toate aceste privințe? Un singur sens poate fi admis. Trebuie că este vorba despre promisiunea care include toate promisiunile de binecuvântare, indiferent de serviciul la care ne-am referi sau de soluția frazei originale.

Concluziile deduse sunt cât se poate de clare. Domnul va veni și va clătina universul, nu numai partea pământească a universului, ci tot universul, inclusiv cerurile.

Așa ceva nu s-a întâmplat nici în haosul de dinainte de a-l fi creat pe Adam (Gen. 1.2). Dar El va clătina și toate națiunile. Nu este ceea ce se numește „sfârșitul lumii“, prin care se înțelege dezintegrarea tuturor lucrurilor înaintea judecății de la tronul cel mare și alb, pentru că pot fi recunoscute națiuni care trăiesc pe pământ, deși clătinate. „Și dorința tuturor națiunilor va veni; și voi umple casa aceasta cu glorie, zice Yahve al oștirilor“. Este clar că nu nu se vorbește despre distrugerea universului, ci sunt zorii unei epoci binecuvântate, după care suspină întreaga creație și atunci toate națiunile vor avea obiectul promis al dorinței în care vor fi binecuvântate și în care trebuie să se încreadă (Gen. 12, Isa. 11). Atunci vor înțelege cât de valoros este El. Atât națiunile cât și iudeii L-au disprețuit, dar El va veni, fiind în același timp și dătătorul și Cel care atrage și concentrând în El tot ce este de dorit. „Al Meu este argintul şi al Meu este aurul, zice Yahve al oştirilor“. El scoate spre gloria lui Dumnezeu ceea ce oamenii prețuiesc cel mai mult, dar ce anume din ceea ce este al lui Yahve va fi apreciat pe măsura gloriei?

Totuși s-ar părea că versetul 9 este redat greșit în multe versiuni, atât din cele vechi cât și din cele moderne, printre care și de versiunea noastră. Pentru că unitatea casei [N. a.) voi arăta aici cât de încurcat a fost un om evlavios răposat din cauza că nu a observat că versetul 9 este redat greșit (sau, mai curând a avut înțelegerea greșită larg răspândită). Cu aproape patruzeci de ani în urmă, Dl. T.P. Platt, eminentul învățat în scrierile etiopice, a publicat „Gânduri asupra unor profeții din Vechiul Testament interpretate în Noul Testament și asupra unor erori generale ale celor care interpretează Scriptura“. În opoziție față de școala mistică, a cărei învățătură aduce mintea la tot atât de mare nesiguranță ca și cea rațională, Dl. Platt arată că Duhul dă în Noul Testament interpretarea multor profeții din Vechiul Testament și caută astfel să indice cum cercetătorul evlavios poate găsi un ajutor sigur. Cercetând patru texte (Isa. 25.6-9 comparat cu 1 Cor. 15.54, Isa 59.20 comparat cu Rom. 11.25, Ier. 31.34-40 comparat cu Evr. 8.7-12 și Hag, 2.6-9 comparat cu Evr. 12.18-29), printre alte lucruri care l-au încurcat el menționează „casa aceasta“, „casa aceasta din urmă“, fiind casa din zilele lui Hagai, la care nu se vede să fi fost aduse vreodată bogățiile tuturor națiunilor (pentru că acesta era înclinat el să considere a fi sensul versetului 7). „Mărturisesc că nu pot scăpa de această dificultate“.] lui Yahve este uitată și distrusă și se pierde adevărata referință pentru comparație, faptul că este vorba despre o altă stare a aceleiași case, care va fi în ziua când Yahve va da pace în acel loc. Versiunea greacă, care este cea mai veche, mi se pare a fi cea mai corectă, iar cea arabă, din cât pot aprecia eu, o sprijină. Tot așa și unii critici germani, ca De Wette, Hitzig, Maurer și Ewald. Ezra 3.12 nu determină nimic cu privire la Hagai 2.9, deși este un pasaj important. Între cele două texte nu există nici o legătură. Nimeni nu pune în discuție că sunt două, dacă nu chiar trei case, dar Duhul are grijă ca, pe tot parcursul istoriei, să identifice o singură casă, după cum rezultă clar din Hagai 2.3. Aici ar fi o situație destul de bună pentru cei care ar fi înclinați să ceară amendamente. Este foarte trist să ne gândim cât de des aceleași caracteristici apar la critici și în domeniul moralității: oameni care fac ceea ce nu se cuvine și care omit să facă ceea ce ar trebui. Și în ambele direcții au greșit cât se poate de mult. Au ascuns cea mai strălucită lumină din acest pasaj negând că versetul 7 se referă la Hristos, apoi nu au eliminat eroarea din versetul 9, pierzând astfel frumusețea legăturii cu versetele anterioare. Permiteți-mi să fac o apreciere cu privire la Ezra 5.11-13, unde, după cum a observat Secker cu mult timp înainte, casa care se construia atunci, după ce fusese distrusă, fiind reconstruită este tratată ca fiind aceeași casă. Comparați cu 2 Tesaloniceni 2.4, unde, pe tot parcursul este „Templul lui Dumnezeu“.

Din explicația anterioară, ba chiar și fără aceasta, pentru oricine citește profeția în sine, este evident că Duhul privește casa ca fiind aceeași de la început până la sfârșit. În alte pasaje Duhul poate atrage atenția asupra primei forme a casei în timpul lui Solomon, la cea de după captivitate, la aceea din timpul lui Irod și la cea care va fi în ziua din urmă, ca să nu mai vorbim de faptul că noi trebuie să facem deosebire între faza în care Antihristul sau „omul păcatului“ se va așeza acolo și ceea ce va fi după distrugerea lui (și probabil și a acelei case), când va fi o stare complet diferită, ideală, cum spune Exechiel 40-42. Dar toate acestea sunt desemnate ca fiind „casa aceasta“.

De aici putem învăța cât de dubioase sunt multe dintre argumentele aduse cu privire la evrei, toate bazate pe afirmația că versetul 9 vorbește despre venirea lui Mesia înainte de distrugerea celui de-al doilea templu. Daniel 9, cu și mai multă precizie, ajunge exact la aceeași concluzie, dar, având în vedere că se insistă asupra expresiei casa aceasta, este o greșeală să insistăm asupra ideii că este a doua casă, din vreme ce

am văzut că țelul este acela de a prezenta ideea existenței continue, pe tot parcursul istoriei, a unei singure case până ce aceasta va fi umplută de gloria lui Yahve după a doua arătare a Domnului. Și nu există nici un temei să insistăm în acest scop asupra expresiei „încă puțin“, pentru că, după cum este bine cunoscut, atât în Vechiul Testament cât și în Noul Testament, profeția arată că nu există adevărată odihnă până la acea zi. Două mii de ani pot părea mult, dar nu vor mai părea așa când, fiind în gloria lui Dumnezeu, vom privi în urmă. Și ce om cu mintea întreagă [N. a.) Nu pot caracteriza așa un comentariu de genul celui al lui Cornelius a Lapide (iezuit flamand din secolul al XVI-lea și XVII-lea), care enumeră unsprezece situații în care cerurile au fost clătinate, apoi opt în care pământul a fost clătinat, apoi patru în care a fost clătinată marea și trei în care toate au fost clătinate, iar în cele din urmă face o afirmație generală despre o mișcare prin toate națiunile. Este drept că și Ieronim a scris în vechime ceva asemănător (Comm. In loc.), dar nu și Theodoret, care consideră că aceasta ar fi o prezicere cu privire la Gog și Magog, care vor pieri măcelărindu-se unul pe celălalt și vor lăsa comorile lor celor care vor zidi templul. Nu este deci nici o mirare că aceia care urmăresc niște îndrumători atât de neînvățați, și care se contrazic singuri, ajung la scepticism.] nu ar putea gândi că acea clătinare a întregului univers sau a tuturor națiunilor se referă la prima venire, chiar dacă nu am avea aplicația din Evrei 12, care ne arată că se referă la cea de-a doua venire? Evreii se fac, fără-ndoială, la fel de vinovați ca toți ceilalți de a vorbi despre a doua casă pierzând din vedere scopul divin al mesajului, şi este jalnic modul în care ei explică superioritatea ei față de cea dintâi (cum ar fi că ea a ținut cu câțiva ani mai mult sau că ar fi mai strălucită datorită vizitei lui Alexandru cel Mare sau datorită darurilor celor dintre națiuni din perioada asmoneenilor sau datorită construcțiilor din timpul lui Irod). La fel de trist este și efortul lui Abarbanel [N. tr.) Probabil se referă la Isaac Abarbanel (sau Abarvanel), din secolul al XVI-lea, care a trăit în Ferara, descendent al unei vechi familii de evrei din Spania, care avea pretenții de a fi descendenți ai lui David.] care caută să scape de dificultate inventând o punctuație care să pună accent în alt mod, pe o a treia casă, pe care Mesia o va umple cu gloria Lui, care o va depăși nu numai pe cea a casei lui Zorobabel ci și pe cea a lui Solomon. Devine evident că este doar o născocire abilă care ajunge la exagerarea cu privire la o a treia casă pe baza deducției din versetul 9 cu privire la a doua casă, iar exagerarea [N. a.) Este curios că tocmai Cornelius a Lapide, cu toate că și-a permis la fel de multă libertate ca majoritatea comentatorilor în legătură cu versetul 9, face câteva remarci bune, prin care se corectează, chiar dacă nu a avut această intenție. „ hariscon proprie non referre habbait, id est, domum, sed kebod, id est gloriam. Unde Septuag. Diserte vertunt , id este magna erit gloria domus istius novissima quam prima. Loquitur enim de deplo Solomonis et Zorobabelis quasi de una et eadem Dei domo: quia una alteri successit, eidemque loco inaedificata este; ac ei dicit, quod gloria posterior, puta domus Zorobabelis, sit futura major gloria priori, puta domus Salomonis. Et hoc ad punctum respondet querulis Judaeorum verbis ebraicis vers 4. Quis este qui vidit, etc., domum istam in gloria sua prima? quasi dicat. Quis vidit gloriam priorem prioris templi Salomonici? Nonne dolet et gemit, quod haec posterior gloria domus posterioris longe illi sit impar? At summat animos: ego enim promitto me cacturum, ut gloria posterior priorem superet. Itaque articulus he hic iteratur, quia proprie non respicit bait, id este, domum sed kebod, id este gloriam, quae major futura erat posterior quam prior“ etc.] avea scopul de a contra modul general în care creștinii interpretau textul.

Sensul cert al versetului 9 este: „Gloria de la urmă a acestei case va fi mai mare decât cea dinainte, spune Yahve al oștirilor; și în locul aceste voi da pace, spune Yahve al oștirilor“. În gândul Duhului casa lui Dumnezeu are unitate și aceasta vrea să fie o mângâiere pentru orice evreu atent, care altfel ar fi descurajat. Se poate să fie dărâmată și apoi reconstruită și apoi arsă sau chiar să fie folosită de vrăjmaș în cu totul alt scop, dar această casă va fi din nou a evreilor și va fi încă o dată întinată la fel de rău, poate chiar mai rău ca oricând. Dar „casa aceasta“ rămâne continuu în gândul Lui și El o va avea pentru totdeauna când va locui în mijlocul poporului Său, răscumpărat și așezat acolo, pentru a nu se mai depărta niciodată de El și a nu mai fi risipiți niciodată.

În ceea ce mă privește, mărturisesc că gândul că această casă este privită ca fiind una și aceeași, nu numai că este ceva deosebit, ci, cum este întotdeauna adevărul, este o concepție mult mai nobilă. Și nu numai atât, ci susține mai bine simțul responsabilității morale și al stabilității scopului lui Dumnezeu în condițiile schimbărilor prin care au trecut evreii. „Gloria de la urmă a acestei case va fi mai mare decât cea dinainte, spune Yahve al oștirilor“. Redarea obișnuită nu numai că este mai slabă, ci chiar încurcă lucrurile deoarece ne dă ideea că odată este vorba despre o casă, altă dată despre două case, pe când versiunea cea mai fidelă a versetului 9 este în armonie perfectă cu versetul 3. Expresia „casa aceasta“ păstrează unitatea, și odată ce am înțeles sensul, ni se pare cel puțin nepotrivit să citim: „gloria acestei case din urmă“. Echilibrul este restabilit când îl auzim pe profet spunând: „Gloria de la urmă a acestei case va fi mai mare decât cea dinainte ... și în locul acesta voi da pace“. În gândul lui Dumnezeu este aceeași casă, după cum este același loc. Ea poate fi întinată sau chiar rasă din temelii și reconstruită iarăși și iarăși, dar ea păstrează acel caracter de unitate pe care Duhul inspirat l-a imprimat asupra ei. „Și în locul acesta voi da pace“. Așa va fi în ziua aceea. Națiunile nu vor mai învăța războiul. Orice supraviețuitor dintre națiuni va veni pentru a I se închina în acea casă de rugăciune pentru toate națiunile, după ce El va fi clătinat nu numai pământul ci și cerurile. El a făcut pace la prima lui venire și va da pace la a doua venire. Până atunci noi știm că El este în cer și că El este pacea noastră. Mai mult, Zaharia spune: „El va vorbi naţiunilor de pace; şi stăpânirea Lui va fi de la mare până la mare şi de la râu până la marginile pământului“ (Zah. 9.10).

Greu să găsești un aspect mai minunat și mai larg răspândit al împărăției decât pacea pe care El, Împăratul care domnește în dreptate, o va stabili în întreaga lume până la sfârșit, când va preda împărăția lui Dumnezeu Tatăl. Există legătura evidentă cu Mica 5, despre care am vorbit. „Acesta va fi pacea când va veni asirianul“ (Mica 5.5), unde vedem cum Yahve Mesia este preamărit în Iacov și face ca poporul său să fie și ca un leu (pentru a înăbuși răzvrătirea, nelăsând nici o șansă de scăpare), și ca roua binecuvântării în mijlocul multor popoare. În ziua aceea El va fi cu adevărat dorința tuturor națiunilor.

Apoi, în versetele 10-19, urmează alt mesaj, care este însă o învățătură morală, și noi putem aprecia cel mai corect ce este moral atunci când Îl avem înaintea noastră pe Domnul Însuși. L-am avut pe El înaintea noastră în versetele precedente, așa că acum urmează o mustrare sănătoasă: „În ziua a douăzeci şi patra a lunii a noua, în anul al doilea al lui Darius, cuvântul lui Yahve a fost prin profetul Hagai, zicând: «Aşa zice Yahve al oştirilor: Întreabă acum pe preoţi despre lege, zicând: «Dacă cineva poartă carne sfântă în poala hainei lui şi atinge cu poala sa pâine, sau mâncare gătită, sau vin, sau untdelemn, sau orice hrană, va deveni aceasta sfântă?»“ Bineînțeles, preoții au răspuns corect când au zis: „Nu“. Cel care este sfânt nu transmite sfințenia lui la nimic altceva. Apoi Hagai a spus: „Dacă cineva care este necurat printr-un trup mort atinge vreuna din acestea, va deveni aceasta necurată?“ Răspunsul a fost la fel de exact și de ferm: „Şi preoţii au răspuns şi au zis: «Va fi necurată»“. „Atunci Hagai a răspuns şi a zis: «Aşa este poporul acesta şi aşa este naţiunea aceasta înaintea Mea, zice Yahve, şi aşa este orice lucrare a mâinilor lor; şi ceea ce ei aduca acolo este necurat!»“ Cum omul este necurat, națiunea lui Israel întina orice lucru cu care se ocupa. Toate lucrările și jertfele lor erau necurate. Trebuie să fie curăție personală pentru ca un om să poată lucra sau aduce jertfe bune.